

необходимо чітко розграничувати можливість проявлення небезпечних ситуацій і використовувати системний підхід при вирішенні виникаючих негативних процесів.

Список літератури: 1. Козаченко Г.В., Пономарьов В.П., Ляшенко О.М. Економічна безпека підприємства: сутність та механізм забезпечення: Монографія. - К: Лібра, 2003. - 280с. 2. Полушкин О.А. Управление безопасностью предприятий в условиях рыночной экономики // Закон и право. - Москва, 2010. - №10. - С. 46-50 3. Судакова О.І. Формування системи управління економічною безпекою підприємництва // Економіка: проблеми теорії та практики. Зб. наук. пр. Вип. 231: В 9 т. - Том VIII. - Дніпропетровськ: ДНУ, 2007. -С. 1652-1661.

ЮР'ЄВА І.А., к.е.н., доцент кафедри економічного аналізу та обліку, м. Харків, НТУ «ХПІ»

БОЙКО В., магістр, м. Харків, НТУ «ХПІ»

КИРИЧЕНКО Н., спеціаліст, м. Харків, НТУ «ХПІ»

УДОСКОНАЛЕННЯ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ В СИСТЕМІ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА

Однією з умов, що забезпечують успішне функціонування та розвиток як суб'єктів господарювання, так і економіки взагалі, є удосконалення фінансових результатів в системі економічної безпеки на різних рівнях управління.

Необхідність узагальнення існуючих досліджень аналізу фінансових результатів для забезпечення економічної безпеки підприємства з метою вдосконалення теоретичних положень і практичних підходів до діагностики економічної безпеки підприємства обумовили актуальність теми дослідження. Аналіз фінансових результатів підприємства є невід'ємним елементом системи управління підприємством і являє собою систему заходів, спрямованих не тільки на вихід підприємства із кризи, але і на забезпечення його економічної безпеки.

Теоретичні засади фінансово-економічної безпеки досліджували багато вчених. Свій науковий внесок у розвиток теорії фінансово-економічної безпеки, організації системи управління фінансово-економічною безпекою, методів та засобів взаємодії з іншими складовими безпеки внесли такі вчені: Л. Абалкін, О.Барановський, І.Бланк, Л. Біркен, І. Бінько, М.Білик, Т. Васильців, Е. Гудвін, В. Геєць, О.Грунін, К. Девіс, А. Козаченко, Т. Лоурі, А. Ляшенко, Б. Мізюк, В. Мунтіян, О.Новикова,

В.Пономарьов, В. Сенчагов, В. Шликов, Й. Шумпетер, Л.Шемаєва, А. Шаваєв та багато інших. Процес аналізу фінансових результатів на таких підприємствах ведеться постійно: починаючи зі створення фірми і протягом усіх наступних стадій життєвого циклу підприємства (прискореного росту, уповільнення росту, зрілості, спаду). Як свідчить досвід, процес аналізу фінансових результатів в умовах нестабільної економіки - це необхідність адаптування цього поняття з підходами антикризового регулювання системою економічної безпеки підприємства. Антикризове управління є категорією мікроекономічної і відображає виробничі відносини, які виникають на рівні підприємства при його оздоровленні або ліквідації. Антикризове забезпечення економічної безпеки - це категорія, яка відображає заходи організаційно-економічного і нормативно-правового забезпечення, яке спрямовано на захист підприємств від кризових ситуацій, запобігання погроз, у тому числі і банкрутства. З погляду антикризового управління забезпечення економічної безпеки підприємства виділяють наступні його складові: аналіз стану макро- і мікросередовища і вибір кращої місії підприємства; пізнання економічного механізму виникнення кризових ситуацій і створення системи сканування зовнішнього і внутрішнього середовищ підприємства з метою раннього виявлення слабких "сигналів" про погрозу наближення кризи; оперативна оцінка і аналіз фінансового стану підприємства, розробка політики дій в умовах кризи, яка настала і виходу з нього; постійний облік фінансових результатів, ризику підприємницької діяльності і розробка заходів для його зниження; розробка стратегії запобігання погроз, стратегічний контролінг діяльності підприємства.

Економічна безпека фірми (підприємства, організації) - це такий стан корпоративних ресурсів (капіталу, персоналу, інформації і технології, техніки та устаткування, прав) і підприємницьких можливостей, при якому гарантується найбільш ефективне їх використання для стабільного функціонування і динамічного науково-технічного та соціального розвитку, запобігання внутрішніх і зовнішніх негативних впливів (погроз).

Необхідність постійного дотримання економічної безпеки визначається об'єктивною потребою кожного суб'єкта господарювання в забезпеченні стабільного функціонування і досягненні цілей діяльності.

Рівень економічної безпеки підприємства залежить від того, наскільки ефективно його керівництво і фахівці (менеджери) здатні уникати можливих погроз і ліквідувати шкідливі наслідки окремих негативних складових зовнішнього і внутрішнього середовища.

Джерелами негативних впливів на фінансові результати та економічну безпеку підприємства (організації) можуть бути:

- свідомі або несвідомі дії окремих посадових осіб і суб'єктів господарювання (органів державної влади, міжнародних організацій, конкурентів);
- збіг об'єктивних обставин (стан фінансової кон'юнктури на ринках даного підприємства, наукові відкриття і технологічні розробки, форс- мажорні обставини і т.і.).

Залежно від суб'єктної обумовленості негативні впливи на фінансові результати і економічну безпеку можуть бути об'єктивними і суб'єктивними. Об'єктивними вважаються такі негативні впливи, які виникають не з вини самого підприємства або його окремих працівників. Суб'єктивні впливи мають місце внаслідок неефективної роботи підприємства в цілому або його окремих працівників (насамперед керівників і функціональних менеджерів).

Головна мета забезпечення стабільних фінансових результатів та економічної безпеки підприємства - забезпечення високого потенціалу його безпечного і максимально стійкого ефективного функціонування, розвитку в майбутньому.

Стабільні фінансові результати підприємства визначають функціональні цілі економічної безпеки підприємства:

- забезпечення високої фінансової ефективності, стійкості і незалежності підприємства;
- забезпечення технологічної незалежності і досягнення високої конкурентоспроможності його технічного потенціалу;
- висока ефективність менеджменту, оптимальність і ефективність його організаційної структури;
- високий рівень кваліфікації персоналу і його інтелектуального потенціалу, ефективність корпоративних НІОКР;
- мінімізація руйнівного впливу результатів виробничої діяльності на стан навколишнього середовища;
- якісна правова захищеність усіх аспектів діяльності підприємства;
- забезпечення захисту інформаційного поля, комерційної

таємниці і досягнення необхідного рівня інформаційного забезпечення роботи всіх підрозділів;

— забезпечення безпеки персоналу підприємства, його капіталу і майна, комерційних інтересів.

Функціональні складові стабільних фінансових результатів і економічної безпеки підприємства мають таку типову структуру.

1. Фінансова: досягнення найбільш ефективного використання корпоративних ресурсів.

2. Інтелектуальна і кадрова: збереження і розвиток інтелектуального потенціалу підприємства; ефективне управління персоналом.

3. Техніко-технологічна: ступінь відповідності застосовуваних на підприємстві технологій найкращим світовим аналогам по оптимізації витрат ресурсів.

4. Політико-правова: всебічне правове забезпечення діяльності підприємства, дотримання чинного законодавства.

5. Інформаційна: ефективне інформаційно-аналітичне забезпечення господарської діяльності підприємства (організації).

Список літератури: 1. Іващенко О.В., Гельман В.М. Фінансово-економічна безпека держави / О. В. Іващенко, В. М. Гельман // Збірник наукових праць Таврійського державного агротехнологічного університету (економічні науки) . - 2013. - № 2(1). - С. 121-131. - Режим доступу: [http://nbuv.gov.ua/j-pdf/znptdau_2013_2\(1\)_16.pdf](http://nbuv.gov.ua/j-pdf/znptdau_2013_2(1)_16.pdf) 2. Васильців Т. Г. Фінансово-економічна безпека підприємств України: стратегія та механізми забезпечення: монографія / Васильців Т. Г., Волошин В. І., Бойкевич О. Р., Каркавчук В. В., [за ред. Т.Г. Васильціва]. – Львів: ВИДАВНИЦТВО, 2012. –386 с. 3. Подольчак Н.Ю. Організація та управління системою фінансово-економічної безпеки: навч. посібник / Н.Ю.Подольчак, В.Я.Карковська .-Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2014.-268с.